

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre . . . 2 kor.
Fél évre . . . 4 .

Egész évre . . . 8 kor.
Egyes szám ára . . . 20 fil.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz küldendők. Hirdetések, valamint nyilttéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

Községi közigazgatás.

Ma, midőn ismételten fölszínre vetődik a közigazgatás rendszere, s midőn hinni lehet, hogy a már évtizedek óta vajdú közigazgatás új rendszere csakugyan meg fog születni, lehetetlennek tartjuk fölszínre nem vetni a községek közigazgatásának rendezését, ami tulajdonképen alapját képezi az állam közigazgatásának s a mely alapnak jósága vagy rosszása jóvá, vagy rosszra teheti az egész közigazgatási rendszert.

Szükséges ezzel foglalkozni annyival is inkább, mert az eddig elhangzott kijelentésekben a községi közigazgatás rendezése csak futólag érintetik s a fősúlyt a vármegyei közigazgatás rendezésére fektetik, ami pedig a közigazgatás menetére igen csekély befolyással lehet, lévén a közigazgatás tulajdonképen executiv ténykedés, ami pedig csakis a községi közigazgatásban válik valóságos ténykedéssé.

A községi közigazgatás bírálatánál általánosságban a legtöbb szó esett a szervezetről és hatásköréről. Itt van tehát a legkomolyabb betegség, itt van szükség sürgős orvoslásra.

A hatáskör hiánytalan megállapítása lenne az új törvény legfőbb tenni valója, mert ma bizony a község hatásköre csak papirosra van meg, de a valóságban nem érvényesülhet. Nem pedig azért, mivel a községi hatóságnak nem állanak rendelkezésére oly eszközök, melyekkel intézkedéseinek érvényt szerezhesen.

A községek ezen tehetetlensége folytán ma-
radnak ezután a sokszor ilyen életre való törvények
végrehajthatlanul.

Igazán kétségbe kell esnie a községi közigazgatás munkásainak, ha szétekintve, tehetetlenségök tudatában látniok kell, hogy mint hiúsulnak meg legüdvösebb intézkedéseik is, csupán azért, mert a törvény minden erkölcsi hatalom nélkül vezényelte ki őket megküzdeni a maradisággal s tért hódítani a kulturának, a rendezettségnek.

S ez nem jól van így. Mert valamint a katonának csak fegyverrel katonának, úgy a hatóság is csak a hatalommal kezében lehet hatóság.

Kell tehát, hogy a községek kezébe megadásék az a személyes hatalom, ami a törvények végre hajtásához okvetlenül szükséges.

Mint hogy a községi előjáróság több mint három negyedrészen állami funkciót végez, nevezze ki és fizesse az állam. A község pedig szervezzen egy vagy több aljegyzői állást, kik az általuk végzett munkáért elsősorban saját maguk lennének felelősek; ezzel megszűnnék a mostan divó visszás helyzet, hogy a községi közigazgatás leglényegtelenebb mulasztásaiért is az első jegyzőt lehessen elsősorban felelősségre vonni. Ilyen beosztással természetesen a községi bíró hatáskörét és felelősségét egyben kellene kiterjeszteni. Törvényben kellene gondoskodni az első jegyző állandó helyettesítéséről. Mert a hol erről szabályrendeletileg gondoskodva nincs, ott esetről-esetre a képviselőtestület rendeli ki a helyettest s ha a jegyzőnek hirtelen távoznia kell székhelyéről úgy, hogy a képviselőtestület nem ülhet össze, bizony fejetlenség van abban az irodában.

A törvény a községnél alkalmazott másod, vagy harmad jegyzőketséged jegyzőknek nevezi, ez jövőre okvetlenül mellőzendő lenne. Ez ugyan

lényegtelennek látszó címváltozás, de hogy ez mégis fontos, azt a példák nélkül is tudja mindenki, aki a nép közt és ismeri az ezen elnevezéssel összefüggően a nép lelkében élő felfogást, mely felfogás szerint a segédjegyző csak olyan „jött-ment” alakként szerepel.

A községi jegyzőnek államhivatalnokká tétele már pénzügyi szempontból is aligha fog megvalósulni s a községek nyakán marad minden állami funkció teljesítésének kötelezettsége. De akkor legalább meg kellene adni neki a teendő végzéséhez szükséges kellő hatalmat. Hogy pedig ez a hatalom minél kevesebb összeütközésre adjon alkalmat, az intézkedés jogát teljesen elkell venni a községi bíró kezéből s a jegyző kezébe adni a vezetést, mint akinek intelligenciája teljesen kizárja azt, hogy a törvények helytelenül és méltatlanul alkalmaztassanak s a bíró, kinek állása, úgy is csak bizalmi, rövid időközökben választás alá esik s fizetése is oly csekély, hogy azért minden idejét a község ügyeinek nem szentelheti mivel más foglalkozás nélkül abból egyáltalán meg nem élhet, legyen csak a község első embere, ki adandó alkalmakkal representálni tudjon s a gyűléseken elnököljön.

Ha az eddigi összes állami funkciók a község kezelésében maradnak is, elkerülhetetlen szükségesség az adókezelésnek teljesen az állam hatáskörébe való átvétele; ettől függ a községi közigazgatás helyes mederbe terelése s a közigazgatás menetének gyorsítása, főként pedig a községek fejlődésének biztosítása.

Tudjuk, hogy most, midőn az alkotmány biztosítékok szaporításán dolgozik az egész hivatalos

„PETROZSÉNY ÉS VIDÉKE” TÁRGZÁJA.

A rab.

Az ucca csendes volt és néptelen . . .
Szorongva, sirva suttogott a lány:
„Elűző hangod gyilkos gyötrelme!
Megöl szavad! Miért bász így el velem?”
Szorongva, sirva suttogott a lány.

Rekedt, rideg az ifju válasza:
„Eh, válni kell! Így nem vagyok szabad.
Veled lelancolt és meddő a ma!
A férfi járja útját egymaga!
„Eh, válni kell! Így nem vagyok szabad . . .”

S elváltak, el. — És még sok éjjelen
Sirt, sirt árván a hervadó leány.
Dolgozhatott az ifju szüntelen:
Nem volt már, nem, meddő egy perce sem,
Mig sirt árván a hervadó leány.

Sajnálni való, ám mégsem a nő.
Az ifjut szánd, ki azt hiszi, szabad,
Pedig a pillanat rohanva jó
Magsugni, hogy az élet rabja ő,
S hogy kit elűzőt, avval volt szabad.

R.

Hypnotizmus.

Ebédután egy jó szivar mellett, azzal segítjük elő az emésztést, hogy érdekes, humoros anekdotákat beszélünk el, miközben az élet komoly oldalára, társadalmi viszonyok bírálatára, tudományos kérdések tisztázására s olykor misztikus események elbeszélésére kerül a sor.

Igy történt a napokban is, hogy meglepő hypnotikus eseményekkel hozakodtunk elő. Az egyik érdekesen adta elő, hogy két csökönyös különeműt miként hypnotizáltak az anyakönyvvezető elé. A másik, hogy miként gyilkoltatta meg ellenfelét legjobb barátja által hypnozis útján. Ennek következtében a hypnozis ma már nagyszerepet játszik az igazságszolgáltatásban s alig van nagy bűnper, amelynek tárgyalásán a védő nehiatkoznék arra, hogy a vádlottat valószínűleg hypnotizálták s így a büntényt be nem számítható állapotban követte el.

Tegnap, hogy a közeli városban voltam elmentem az igazságügyi palotába, hol a törvényszék éppen egy bűnpört tárgyal, meglepetve láttam, hogy már a bíróság is alkalmazza a hypnotizmust, még pedig úgy, hogy egyszerűen elaltatja a makacs vádlottakat a kik mindent állhatatosan tagadnak.

Az érdekes tárgyalás a következőleg folyt le:
Elnök: Vádlott! Ön nem akarja bevallani azt, hogy egy Margit nevű leányt meggyilkolt és darabokra vagdalt?

A vádlott: Nem vallok be semmit, mert én egyáltalán nem vagdaltam szét soha senkit és semmit!

Az elnök: Vesztére sokkal gyávább volt, hogy sem öngyilkosságot követett volna el; s így az igazság szolgáltatás kezébe került. Jó, ön tagad mindent, de figyelmeztetem, hogy itt van egy tanú is, aki látta, hogy . . .

A vádlott: Hogy szétdaraboltam a leányt?

Az elnök: Nem, a szétdarabolásnál nem volt jelen; hanem látta, amikor ön a leányt egyszer az uccán megölte, s aztán látta a leányt darabokra vagdalva is . . . Nős, ön még mindig nem akar vallani? . . . Jól van, akkor hát majd más eszközökhöz folyamodunk . . . Börtönőr,

fogja meg a vádlottat!

A börtönőr (vállon ragadja a vádlottat).

Az elnök: (Az ujjait emelgetve) Zzz! Zzz! Zzz! Aludjék! (A hypnotizálás megkezdődik, s a börtönőr végre elereszti a vádlottat).

Az elnök: Ah! ah! Nem szól már semmit! . . . Elaludt . . . Na most már válaszoljon! . . . Akarom! Sírj hang: Igenis, elnök úr!

Az elnök: Ugy-e ön gyilkolta meg azt a Margit nevű leányt? . . . Ne tagadja, mert az ugyse használja semmit; mi bizonyosak vagyunk benne, hogy ön követte el a gyilkosságot!

A siri hang: Én követtem el . . .

Az elnök: Tehát nem tagadja?

A siri hang: Nem tagadom.

Az elnök: És aztán szétdarabolta, mint valami csirkét!

A siri hang: Szétdaraboltam mint valami csirkét!

Az elnök: Azt hiszem, esküdt uraim, hogy jól megy a dolog . . . A vádlott bevallotta a bűnét.

A vádlott (főlk): Ami azt bizonyítja, hogy én ártatlan vagyok!

Az elnök: Halgasson és ne beszéljen addig, amíg föl nem ébresztem!

A vádlott: De hiszen még elsem altatott!

Az elnök: Micsoda komédia ez?

A jegyző: Elnök úr, bocsánatot kérek, hogy a szavait félbe szakítom, de úgy látom, hogy . . . igen, csakugyan . . . a börtönőr aludt el!

Az elnök: Mindegy . . . bevallott mindent! . . . (Rákiált a börtönőrré): Ébredjen föl!

A vádlott: (vidáman a börtönőrhöz): Nő barátom, na most nem itélik halálra, akkor maga igazán burokban született.

Capus,

aparatus, valósággal az alkotmány elleni merényletnek tekintethetik az adókezelésnek az államhatalom kezébe való juttatása.

Pedig az adó önkéntes fizetésének joga az adófizetőtől ezzel még el nem vétetnék, illetve a fizetés megtagadásának joga akkor is megmaradna. Hogy pedig törvénytelen alapon az adók végrehajtás után való beszédése lehetetlenné váljék, annak igen egyszerű módja lenne az, hogy a törvényhozás az adók végrehajtás után való beszédését a törvényhatóságokra s ezek után a községekre ruházná. Vagyis a községi adóvégrehajtó — a mely állásra a községi adók behajtása céljából úgyis szükség lenne — az állami adók behajtását csak a község utasítására eszközölné, a községi hatóság pedig, mint a törvényhatóság alárendelt hatósága, ezt csak a törvényhatóság rendelkezése cselekedhetné. Ami rendes viszonyok között úgy nyerne megoldást, hogy a községi állami adóhivatal a végrehajtás elrendelését a törvényhatóságnál kérelmezné negyedévenként, vagy egyébképp a szükséghez képest s az ily kérelmek a törvényhatóság által soron kívül volnának elintézendők.

Ez a megoldás, véleményünk szerint, az adókezelés államosítása esetén is, teljesen biztosítaná a törvényhatóságok adómegtagadási jogát s éppen ezért talán érdemes arra, hogy az illetékes körök ennek megvalósításáról gondoskodjanak.

Hogy mily áldásos lenne az adókezelésnek a községektől az állam kezébe való átvétele a községek fejlődésére, azt hirtelen kiszámítani sem lehet.

Mint legszembetűnőbb eredményt csak azt említjük meg, hogy egy óriási összeg mentetnék meg a községeknek az adókezelési teendők elvonása folytán s emellett, mint erkölcsi nyereség, figyelembe veendő az is, hogy nem látván többé a nép jegyzőjében az ő tönkre tevőjét, bizalommal fogadná annak indítványait a jegyző pedig felszabadulna ama nagy nyugtól amit az adókezelés vállaira rakott, teljes idealizmussal s ambícióval foghatna hozzá azon kötelességének teljesítéséhez, hogy a gondjaira bízott községeknek ne csak pedáns hivatalnok, hanem népének igazi vezetője, jóltevője, vigasztalója lehessen s elősegíthesse annak boldogulását.

Igaz ugyan, hogy ez az intézmény jelentékenyen emelné az állami kiadásokat. Ez azonban csak átmeneti lenne, mert amiben eddig a községi eljárás, egyéb elfoglaltsága folytán akadályozva volt, az adókbehatása pontosabb volna s így a végrehajtási költségek s az eddig bizony sokszor a községi közegek túlterheléséből keletkezett mulasztások folytán törölt és elévült adóknak az állam részére való megmentése jórészt fedezné a kezelési kiadásokat.

Ami áldozattal az újrendszer mégis járna, azt az államnak községei jóllete érdekében sajnálnia nem szabad.

Az így berendezett község önmagában megerősödve, hatalmas támasza lenne az országnak, megelégedett és boldog polgárainak révén. X.

KÜLÖNFÉLÉK.

Az iskolák Rákóczy-ünnepé.

Hunyadvármegye kir. tanfelügyelője a következő rendeletet bocsátotta ki az iskolák vezetéséhez:

II. Rákóczy Ferencz fejedelemnek, a magyar szabadság, a magyar igazság tiszta lelkű hősének hamvai I. Ferencz József magyar király kegyelmes elhatározásából néhány nap múlva a hazai anyaföldben fognak eltemettni.

Az édes anyaföld lesz nemsokára pihenő helyük

a szent hamvakkal, valamint a fejedelem többi bujdosó társai hamvainak is.

Szent lesz a hely, hol nyugodni fognak. Ott lesz a magyarság Mekkája.

Az egész ország szíve megdobban e napon s milliók tesznek erős fogadalmat, hogy a magyar szabadságért, ha kell, életüket és véréket feláldozzák.

Illő, hogy a magyar nemzet ünnepében a magyar iskolák is résztvegyenek.

Illő, hogy mikor a szent hamvak a haza határára érnek, mikor Budapesten hódolatát mutatja be a nagy fejedelemnek a legmagasabbtól a legkisebbig minden honfi, midőn Kassán ezrek és ezrek fejedelmi pompával kísérik örök nyugovóra dicső emlékü nagy urunkat és parancsolóinkat: akkor zendüljön meg a mi ajkunkon is az ének, szólaljon meg a mi templomainkban is a harang.

És mikor örömtűzek égnek mindenfelé a hegyek ormain, gyuljanak fel a máglyák a történelmi eseményekben oly gazdag Hunyadvármegye hegyein is! Hízen Rákóczy nem csak a magyarságé, de e haza minden rendű és rangú népei is. Mert az ő zászlói alatt a haza nemzetiségi fiai is testvériesen küzdöttek a magyarsággal egyetemben. És ha most hegyeinken a tűz bármilyen okból is ki nem gyuladhatna, úgy gyujtsuk fel a gyermekszívekben az igazi honszerelem lángját, ápoljuk a magyar szabadság tűzét s vessük be a gyermekek lelkébe eltörülhetetlenül II. Rákóczy Ferencz fejedelem dicső alakját, mint a magyar szabadság örök eszményét. Erre módot és alkalmat kívánván nyújtani, a következőképpen óhajtom iskoláinkban a dicső fejedelem emléket megünnepelni:

1. Október hó 27-én érkeznek a szent hamvak a magyar földre. Ha lehetséges, az illető helyi egyházi hatóságok megkéröndök, hogy e pillanatban a harangok konduljanak meg s egy órán át szóljanak.

Mint hogy e nap délutánján legtöbb helyen előadás nines, a gyermekek lehetőleg összegyűjtendők az iskolában, röviden megmagyarázandó nekik a komoly és felséges pereik mely jelentősége.

2. Ahol ifjúsági egyesület van, ott október 27-én este Rákóczyt dicsőítő ünnepély rendeztessék. Az ifjúság, ha lehet, égő fátylakkal tartson felvonulást a községben, utközben pedig hazafias dalokat énekeljen. Valamely alkalmas helyen álapódjék meg a menet s a tanító tartson rövid beszédet a nap jelentőségéről.

3. Ahol lehet és pedig a községi eljáráság bevonásával, igyekezzék a tanító, vagy a tantestület valamely közeli hegy csúcsán máglyát rakatni, azt egy fél, vagy egész órán át égetni, úgy, hogy a máglya lángja a községbe s a messze határokból is látszódhassék. A rendre és a figyelemre a legszigorban örködjék a tanító.

4. Október 28-án, a budapesti ünnepség napján, templomozás előtt, vagy után összegyűjtendők a növendékek s röviden elmondandó a növendékeknek, hogy mi történt aznap Budapesten s mily fölséges pompával szállítják el a nagy fejedelem holt tetemeit.

5. Október 29-én, a kassai temetés napján, tanterületem összes fenhatósága alá tartozó iskoláknak, tehát az áll. tanítóképző-intézetnek, az állami és községi elemi és polgári iskoláknak egész napra szünetelt engedélyezzek.

6. E napon a feldíszített iskola termében ünnepély tartandó, melyet istentisztelet előzön meg. Általában minden elkövetendő, hogy maga a község is ünnepi díszbe öltöztessék. Az iskolai ünnepély programját kuruc dalok, szavaltat és beszéd Rákóczyról képezze s a Himnusz zárja be.

— **Halálózás.** Özy. T o m á n Józsefné sz. Másik Mária életének 51-ik, özvegységének 16-ik évében f. hó 20-án hosszas szenvedés után elhunyt. A művelt lelkű urnő az itteni intelligens társadalmi köröknek kedvelt s nagyra becsült tagja volt. Folyó hó 22-én d. u. 3 órakor kísérik öröknyugalomra. A megboldogultban Rotter Antalné m. kir. postafőnökné szeretett nővérét gyászolja. Áldás és béke lengjen porai felett.

— **Szövetkezetből részvénytársaság.** Az „Erdélyi Általános Takaré- és Hitelszövetkezet” Lupény-Vulkáni fiókja 200.000 korona alaptőkével Általános Bank és Takarékpénztár Részvénytársasággá alakul.

— **Megerősítés.** A vallás és közoktatásügyi m. kir. Miniszter Berkes Ferencz puji állandó helyettes tanítót jelen állásában mint rendes tanítót véglegesítette.

— **A Bukaresti kiállítás magyarországi pavillonjáról** úgy a lap tudósítások, mint a látogatók kivétel nélkül a legnagyobb dicsérrel és elismeréssel szólnak. A kiállítás zsűritanácsa a megállapított legnagyobb kitüntetésre méltatta a Salgótarjáni Köszönbánya R.-Társu-

latott, amennyiben diszoklevéllel (Grand Prix) tüntette ki. Ezen kívül volt még másod-, harmad és negyedsorban arany-, ezüst-, bronz és közreműködői érem.

— **Allamvasuti alkalmazottak községi pótdóbjának** fedezése képen kért 4000 koronát a miniszter megtagadta, sajnálattal tudatván, hogy azt nem teljesítheti, mert ha Petrozsénynek megadná, ennek alapján az ország minden községe hol vasutasok laknak joggal kérelmezhetné. De, mint a miniszter mondja: „a napidíjasok, napiberek, munkások — kik az alkalmazottak nagy többségét teszik ki — a községi pótdóbj alól felmentve nincsenek. A mostani kormány valószínűleg oly fizetésről fog gondoskodni a vasutasok részére, hogy abból megfizethetik községi pótdóbjukat s jövőre nem a községek megterhelésével ad nekik kedvezményeket.

— **A „Petrozsényi villamossági részvénytársaság.”** e hó 16-án tartotta meg alakuló közgyűlést. Henrich Viktor a jegyzőkönyv vezetésére Földes Miksát és hitelesítésére Fürber Ferencz és Várdi Vilmost kéri fels. jelent, hogy 1023 részvény jegyeztetett, minélfogva a feljegyzett mennyiségből 23 drb. töröltetett. Megállapítja, hogy a keresk. törv. idevágó szakaszai szerint a közgyűlés szabályszerűen lett egybehiva és a kellő számú részvényesek megjelentek. A dr. Rosenberg Ignác által bemutatott alapszabály-tervezetet a közgyűlés egyhangulag fogadta el. Az igazgatóság tagjaivá kinevezettek: Grausam Károly, Herz Arnold, Henrich Viktor, Klein Henrik, Marek Mór, Piek Samu, Rádik István, dr. Rosenberg Ignác és Ullmann Lipót. A felügyelőbizottság tagjaivá választottak: Fürber Ferencz, Komlós Leó (Budapest), Peccol Antal, dr. Schulek Jenő és Várdi Vilmos. Az alakuló közgyűlés után az új részvénytársaság igazgatósága tartott ülést, melyen a műszaki teendők ellátásával Henrich Viktor és az adminisztratív teendők ellátásával dr. Rosenberg Ignác lettek megbízva.

— **Felmentett pénzügyőr.** Hírül adtuk a mult hetekben Maksai Lajos puji pénzügyőr fegyverhasználati esetét a midőn Lubriczi László szolgálati fegyverrel főbe löve az szörnyet halt. Jeleztük, hogy ezen szomorú esemény indító oka a sértett önértzet volt. Jeleztük, hogy a meg támadott Maksai önvédelemből használta fegyverét. A dévai kir. törvényszék f. hó 15-én tartott esküdszéki tárgyalás alapján hozott végítéssel Maksait a bűncselekmény és következményei alól felmentette, mely körülmény a szép számban megjelent érdeklődő közönség zajos éljenzését vonta maga után.

— **Helyképviselőket** alkalmaz előkelő részvény társaság fixum és jutalék mellett. Nem életbiztosítás Ajánlatok Bárkinek jelige alatt a „Általános tudósítóhoz” küldendők, Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. szám.

— **Gyalogjáró a Malea hid mellett.** Most, hogy e hó 16-án megkezdtek a Templom ucaának rendbehozatalát, amennyiben a járó egész hosszában fölszedték s így már bizonyos, hogy a tél beálta előtt elkészül az aszfalt burkolat; az állam építészeti hivatalt sürgősen fölkellene hívni, hogy a Malea hid melletti gyalogjáró építését, mivel az már el van rendelve, azonnal foganatosítsa. Maga a hid jelen szerkezetében még évekig kitart s így nincs kilitás, hogy az vashiddal helyettesítsék; de a gyalogjáró szükségességét a törvény hatóság is belátván, utasította az állam építészeti hivatalt, hogy azt házi kezelésben minél előbb elkészítse.

— **A petrozsényi utcák rendezésével** a helyhatóság nagy buzgalommal foglalkozik. F. hó 19-én d. u. 2 órától este fél 9 óráig az előjárás tanácsulása, a pénzügyi és építkezési bizottság együttes ülése a községi képviselőtestület idevonatkozó határozatainak végrehajtásával foglalkozott s elhatározta: hogy a vasuti feljáró és a templom-utca járdája a csatorna fektetés, valamint a kocsi út kövezésének tartama (25—30 nap) alatt ott a kocsi közlekedést elzárja, amennyiben kivételnek bizonyult, hogy ott a kocsi közlekedés ezen idő alatt fentartassék. A vasutól tehát 3—4 hétig a Petrilla felőli másik vasuti átjárón át lehet a község felső részével közlekedni. Az aszfaltírozás folytán fel-szabadult járdakövek a felső kolónia és a kaszinó előtti piactérnél lesznek felhasználva. A főutca járdája az északi rakodóig és a Malea-hidtól a temetőig aszfalttal lesz burkolva. Az utépítés és utca rendezés más irányban is a lehető sürgősen foganatosították.

— **A vasúti felüljáró kérdése** még mindig a tanulmányozás stadiumában van, de mivel a község még ez ideig nem nyilatkozott, hogy ennek létezéséhez mennyivel hajlandó hozzájárulni. A képviselőtestület határozatának beérkezéig a felsőbb hatóságok ezt nem is fogják tárgyalni.

— A „Banyaaltisztító Olvasókör” által szeptember hó 30-án rendezett műkedvelői előadásról a „P. és V.” f. hó 7-iki számában megjelent referáda általánosságban dicsérőleg szól s megfelel a közönség elismerésének. De, amíg egyes műkedvelők sikerült szereplését a tudósító bírálata külön-külön is méltatja, több műkedvelőről hallgat, mintha azok szereplése bírálaton alul állana, holott a jelen volt szép számú intelligens közönség egyértelmű kritikája szerint mindegyik műkedvelő derekasan megfelelt feladatának, A rendező fáradozását és elvitáztatlan érdemét pedig szóra sem méltatja, holott a siker főérdeme Dekány Imre rendező urat illeti, aki a darab színrehozása körül annyi odaadást és szakértelmet tanusított s fáradságos munkát végzett, amiért neki, valamint a sugónak: Jekel József urnak a műkedvelők nevében köszönetét nyilvánítja: Egy műkedvelő. (Beküldetett.)

Felelős szerkesztő: **Zádory Károly.**
Kiadótulajdonos: **Figuli Antal.**

9123/906. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A vajdahunyadi m. kir. vasgyári hivatal a kir. kincstár tulajdonát képező „Zalasdi kapa és szerhámor” bérletére a felsőbb jóváhagyás fenntartásával ajánlati versenyt hirdet a következő feltételek mellett:

1. A bérlet tartama 1907. évi július hó 1-től kezdődő öt év, az évi bér legkisebb összege 800 korona szóval nyolcezszáz korona, melyen alól a három bérbeadónak nem fog.
2. Ajánlattevők tartoznak a fenti kikiáltási ár 10%-át készpénzben, avagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban az árlejtés határnapjáig, vagy az árlejtés megkezdése előtt jelen hirdetményre való hivatkozással a vasgyári hivatal pénztáránál letenni s a vonatkozó nyugtát az árlejtési bizottság előtt felmutatni.
3. Ajánlatok írásban nyújthatók be, melyek: „Ajánlat a zalasdi kapa és szerhámor bérletére” felirással látandók el; de az árlejtés alkalmával szóbeli ajánlatok is elfogadhatók.
4. Az árlejtés határnapja 1906. évi november 22-ike, mely napon d. e. 10 órakor fog a nyilvános árverés a vasgyári hivatal kis tanács termében megtartatni.
5. A bérletet elnyerő ajánlattevő az elérendő bérösszeget előleges negyedévi egyenlő részletekben köteles a vasgyári hivatal pénztárába befizetni.
6. A haszonbérletet elnyert ajánlattevővel külön haszonbéri szerződés fog köttetni, melyet ajánlattevő a vasgyári hivatal részéről történt felhívás után három nap alatt aláírni tartozik.
7. A bérletet elnyerő ajánlattevő köteles az elérendő bérösszeg egynegyedének megfelelő részt biztosítékul a szerződés jóváhagyásától számított négy hét alatt a vasgyári hivatal pénztárába befizetni, illetve visszatartandó bánatpénzét erre az összegre kiegészíteni, mely biztosíték kamat nélküli letétként fog kezeltetni.
8. A bérlet tárgya tartozékaival együtt a bérlőnek feltár mellett adatik át. Ugy a bérleményért, mint annak tartozékaiért és felszereléséért bérbevevő teljes felelősséggel tartozik.
9. Bérbevevő a bérleményt sem át nem ruházhatja, sem albére nem adhatja, ellenben bérbeadó kir. kincstár fenntartja magának a jogot, hogy a három eladása esetén a bérletet a vevőre átruházhassa.
10. Bérbevevőnek felmondási joga nincsen, bérbeadó kir. kincstár ellenben a negyedévi felmondási jogát magának fenntartja.
11. A feltételek bármelyikének bérlo részéről való be nem tartása szerződészegést képez, mely a bérleti viszonynak bírói beavatkozás nélküli azonnali felbontását és a bérbevevő részéről teljes kártérítési kötelezettséget von maga után.
12. A kir. kincstár fenntartja magának a jogot, hogy a beadandó s illetőleg szóval teendő ajánlatok közül tekintet nélkül a megajánlott összeg nagyságára tetszés szerint választhasson s illetőleg azok bármelyikét elfogadhassa. Az ajánlattevők s illetve árverezők az árlejtés befejeztéig kötelezettségben maradnak a bánatpénzü csak az árlejtési tárgyalás befejezte után fog elismervény ellenében visszaadni.
13. A részletes feltételek a hivatalos órák alatt az árlejtés határnapjáig a vasgyári hivatal iktató-kiadó hivatalában tekinthetők meg.

Vajdahunyadon, 1906. évi október, hó 14-én.

MAGYAR KIR. VASGYÁRI HIVATAL.

1489 szám.
vhtó. 1906.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennél közhírré teszi, hogy a pui kir. járásbírósnak 1906. Sp. I. 778/2 és a dévai kir. törvényszéknek 1906. évi 1917. számú végzése következtében dr. Rosenberg Ignác ügyvéd által képviselt Grünbaum Adolf felső-urikányi és Stolez Róza felsőbarbatyeni lakosok javára Bisztrian Demeter felsőbarbatyeni lakos ellen 96 K., 1300 K. s jár erejéig 1906. évi április hó 12-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1654 kor.-ra becsült következő ingóságok u. m.: lovak, szárvasmarhák, disznok és egy vasalt szekér nyilvános árverésen eladhatók.

Mely árverésnek a pui kir. járásbírósnak 1906. évi V. 619/7 számú végzése folytán 96 K. és 1300 K. tőkekövetelés, ennek 1906. évi január hó 12 napjától járó 6% kamatai, váltódíj és eddig összesen 285 kor. 26 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Bisztrian Demeter felsőbarbatyeni lakos házául leendő eszközzésére 1906. évi október hó 31-ik napjának délutáni 1 óraja határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni. Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Pui, 1906. évi október hó 9 napján.

Báró Bánffy Albert,
kir. bírósági végrehajtó.

Szám 9525/906 tkvi.

Árverési hirdetmény.

A hátszegi kir. jbróság, mint tkvi. hatóság Hitelbank r.-t. petrozsényi cég végrehajtónak Jakocs Józsefné sz. Mészáros Éva végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében közhírré teszi, hogy Kalmár és Engel budapesti cég árverési vevők fizetési késedelme folytán végrehajtató kérelmére nevezett árverési vevők által 1906. évi július hó 24-ik napján megtartott árverésen megvett Jakocs Józsefné sz. Mészáros Éva végrehajtást szenvedőnek a dévai kir. törvényszék pui kir. jbróság területéhez tartozó petrozsényi 555 sztkjvben A kereszt 6 rdsz. alatt felvett egész ingatlant rendszámokénti részletekben az egyidejűleg kibocsátott árverési feltételekben részletezett összesen 1440 korona kikiáltási árban az 1906. évi november hó 21-ik napjának d. e. 11 órakor Petrozsény község előljárársága házául megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek esetleg a kikiáltási áron alul is elfogja adatni, a késedelmes árverési vevő költségére és veszélére. Árverelmi szándékozók tartoznak bánatpénzü az ingatlanok kikiáltási árának 10% készpénzben, vagy a kormány által óvadékképesnek nyilvánított értékpapirban, melynek névértéke 2/3 részéig fogadtatik el csupán a kiküldött kezéhez letenni, avagy annak előzetes bírói letétben helyezését tanusító szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Vevő köteles a vételár felerészét az árverés napjától számított 30 nap alatt, a másik felerészét ugyan azon naptól számított 60 nap alatt az árverés napjától járó 5% kamattal együtt a hátszegi kir. adóhivatal, mint bírói letétpénztárnak lefizetni.

A kir. járásbírósnak, mint telekkönyvi hatóság.

Hátszegen, 1906. évi augusztus hó 31-én.

Gorove Viktor,
kir. aljárásbíró.

11120/906 szám.
tkkvi

Árverési hirdetmény.

A hátszegi kir. járásbírósnak, mint tkvi. hatóság Müller Károly ügyvéd által képviselt Aradi első takarékpénztár végrehajtónak öz. Kohn Jánosné, Kohn Sándor és Kohn Mór végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében közhírré teszi, hogy végrehajtónak 8000 kor. tőke, ennek 1905 évi március 22-ik napjától járó 6% kamatai, 7 kor. 95 fillér óvasi költség, 1/3% váltódíj 156 kor., eddigi megállapított per, végrehajtási és a még felmerülő költségek iránti követelése kie-

légítése végett kisk. Kohn Jónás és Kohn Mór végrehajtást szenvedőnek a dévai kir. törvényszék, pui kir. járásbírósnak területéhez tartozó Kis-Baár községi 1. sztkjvben A + 1. rdsz. a nagybaári 71. sztkjvben A. + 1. rdsz. és a petroszi 223 sztkjvben A. + 1, 2, 4, 5, 7, és 9 rdsz. ingatlanokra az egyidejűleg kibocsátott árverési feltételekben részletezett összesen 1544 kor. kikiáltási árban az 1906 évi december 4-ik napjának d. e. 10 órakor Nagy-Baár község előljárársága házául megtartandó nyilvános árverésen, a legtöbbet ígérőnek esetleg a kikiáltási áron alul is elfogja adatni, még pedig a petroszi 223. sztkjvben B. 7 alatt, a kisbaári 1. sztkjvben B. 17. alatt, és a nagybaári 71 sztkjvben B. 18 alatt Kohn Róza férj. Kohn javára feljegyzett tulajdonjog igénynek az 1881. évi LX. t.-c. 161 §-a 3. bekezdésében irt tekintet nélkül.

Árverelni szándékozók tartoznak bánatpénzü az ingatlanok kikiáltási árának 10% készpénzben, vagy a kormány által óvadék képesnek nyilvánított értékpapirban, melynek névértéke 2/3 részéig fogadtatik el csupán a kiküldött kezéhez letenni, avagy annak előzetes bírói letétben helyezését tanusító szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételár felerészét az árverés napjától számított 30 nap alatt, a másik felerészét ugyanazon naptól számított 60 nap alatt az árverés napjától járó 5% kamataival együtt a hátszegi kir. adóhivatal, mint bírói letéti bészárba befizetni. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

A kir. járásbírósnak, mint telekkönyvi hatóság.

Hátszeg, 1906. szeptember 27-én.

Gorove Viktor
kir. aljbíró.

Télikáposzta m.m.-ja 5 korna, liba és pulyka jutányosan kapható a

Magyar gazdák

Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete
fiókja

— Petrozsény —

OLCSÓ TÖRLESZTÉSES = KÖLCSÖNÖK: =

A nagyszebeni általános takarékpénztár ad földbirtokokra és szilárd bérházakra félévi, tőkét és kamatokat magukban foglaló egyenlő részletekben teljesen törleszthető kölcsönöket 6 %, 5, 3/4 %, 5, 1/2 %, 5, 1/4 %, 5/6 %, és 4, 3/4 %, (csak földbirtokokra) tiszta kamatláb mellett, 15, 18, 23 és 32; 10, 25, és 40; 27, 1/2, és 44, 1/2; 35 és 41; és 50 évi törlesztésre.

Megkeresések a következő címre intézendők:

NAGYSZEBENI ÁLTALÁNOS
TAKARÉKPÉNZTÁR KÉPVISELŐSÉGE
Déva, (Herman-ház.)

Egy egész új citera eladó.

A CITERA nagyon szép és elegáns díofa tokba van elhelyezve. A venni szándékozók megtekintés végett **Borbély K.** tulajdonoshoz a szolgabírói irodába kéretnek.

FISCHER ÉS TÁRSA NAGYENYED Alsó-Fehér megye.

100 KAT. HOLO.

A legszebb gyümölcsfák.

80.000 gyümölcsfa oltvány
1 millió gyümölcsfa-alany.
1 millió előkerítés cseméje.
Sétálóutak • Diszseriek • Rozsok.
Bogyogyümölcsök stb.

Kifüggetlen szőlőoltványok.

1 1/2 millió szőlőoltvány.
Európai és amerikai sima és gyökeres szőlővesszők stb.
Árjegyzék és művelési utasítás ingyen.

EGYESÜLT FA- és SZŐLŐOLTÁNYISKOLÁK FISCHER ÉS TÁRSA, és AMBROSI M.

HIRDETÉSEK

LEGOLCSÓBB ÁR-
○ SZÁMITÁS ○
MELLETT FELVÉTELEK
○ E LAP ○
: KIADÓHIVATALBAN:
PETROZSENYBEN

TÖRÖK szerencséje ÖRÖK

Felülmúlhatatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. —
Rövid idő alatt □ ○ □ ○ □ ○ □ ○ □
27 millió koronánál több nyereményt fizettünk ki nagyrabecsült
vevőinknek; ezek között a két legnagyobb nyereményt, és pedig:

kétszer a **600.000** koronás
nagy jutalmat, a **400.000** koronás főnyereményt,
a legnagyobb **400.000** koronás főnyereményt,

továbbá 5 á 100.000, 3 á 90.000, 3 á 80.000, 3 á 70.000, 4 á 60.000, több á —
50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000 és ezeken kívül számtalan — 10.000,
5.000, 3.000, 2.000, 1.000, 500 koronás és egyéb nagy nyeremény.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátéká-
ban vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 19-ik új magyar osztálysorsjátékban

125.000 sorsjegyre **62.500** pénznyeremény jut

és összesen **16 millió 457.000 korona** hatalmas összeget sorsolnak ki.

Legnagyobb nye-
remény esetleg **1.000.000 korona,**

továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000, 1 á 200.000, 2 á 100.000, 2 á 90.000,
2 á 80.000, 2 á 70.000, 2 á 60.000, 1 á 50.000, 3 á 40.000, 3 á 30.000, 6 á 25.000,
9 á 20.000, 13 á 15.000, 44 á 10.000 korona és még sok egyéb nyeremény.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt —.75, vagy K 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50, vagy 3 kor.

1/2 " " " 3.—, " " 6.—; 1/1 " " " 6.—, " 12 "

A sorsjegyeket utánvétellel, vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. Hivatalos
tervezet díjtanul. — Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

folyó évi október hó 28-ig

hozzánk bizalommal beküldeni, miután szerencse-sorsjegyeink igen keresettek és gyorsan elfognak.

TÖRÖK A. és T^{SA}

— Sürgőncim: — **Bankház R-T. BUDAPESTEN.** — Sürgőncim: —
TÖRÖKÉK, BUDAPEST. TÖRÖKÉK, BUDAPEST.

HAZÁNK LEGNAGYOBB OSZTÁLYSORSJÁTEK ÜZLETE.

FŐARUDÁNK OSZTÁLYSORSJÁTEK-ÜZLETEI:

Központ: Szervita-tér 3/a. I. fiók: Váci-körút 4/a.
II. fiók: Teréz-körút 46/a. III. fiók: Múzeum-körút II/a.

1906. évi 9106. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A vajdahunyadi m. kir. vasgyári hivatal a kir. kincstár toladjonát képező vajdahunyadi ügynevezett „nagymalom“ bérletére a felsőbb jóváhagyás fenntartásával ajánlati versenyt hirdet a következő feltételek mellett:

1). A bérlet tartama 1907. évi január hó 1-től kezdődő 5 év, az évi bér legkisebb összege 5800 szóval ötezernyolczszáz korona, melyen alól a malom bérbeadni nem fog.

2). Ajánlattevők tartoznak a fenti kikialtási ár 10%-át készpénzben, avagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban az árlejtés határnapjáig, vagy az árlejtés megkezdése előtt jelen hirdetményre való hivatkozással a vasgyári hivatal pénztáránál letenni s a vonatkozó nyugtát az árlejtési bizottság előtt felmutatni.

3). Ajánlatok írásban nyújthatók be, melyek: Ajánlat a vajdahunyadi „nagymalom“ bérletére felirással látandók el; de az árlejtés alkalmával szóbeli ajánlatok is elfogadhatók.

4). Az árlejtés határnapja 1906. évi november 5-ike, mely napon d. e. 10 órakor fog a nyilvános árverés a vasgyári hivatal kis tanács termében megtartatni.

5). A bérletet elnyerő ajánlattevő az előrendő bérösszeget előleges negyedévi egyenlő részletekben köteles a vasgyári hivatal pénztárába befizetni.

6). A haszonbérletet elnyert ajánlattevővel külön haszonbéri szerződés fog köttetni, melyet ajánlattevő a vasgyári hivatal részéről történt felhívás után három nap alatt aláírni tartozik.

7). A bérletet elnyerő ajánlattevő köteles az elérendő bérösszeg egynegyedének megfelelő részt biztosítékul a szerződés jóváhagyásától számított négy hét alatt a vasgyári hivatal pénztárába befizetni, illetve visszatartandó bánatpénzét erre az összegre kiegészíteni, mely biztosíték kamat nélküli letétként fog kezeltetni.

8). A bérlet tárgya tartozékaival együtt a bérletnek feltár mellett adatik át. Ugy a bérletért mint annak tartozékaiért is felszereléseért bérbevevő teljes felelőséggel tartozik.

9). Bérbevevő a bérletért sem át nem ruházhatja, sem albérbe nem adhatja, ellenben bérbeadó kir. kincstár fenntartja magának a jogot, hogy a malom eladása esetén a bérletet a vevőre átruházhassa.

10). Bérbevevőnek felmondási joga nincsen, bérbeadó kir. kincstár ellenben a negyedévi felmondási jogát magának fenntartja.

11). A feltételek bármelyikének bérlő részéről való be nem tartása szerződésszegést képez, mely a bérleti viszonynak bírói beavatkozás nélküli azonnali felbontását és a bérbevevő részéről teljes kártérítési kötelezettséget von maga után.

12). A kir. kincstár fenntartja magának a jogot, hogy a beadó s illetőleg szóval teendő ajánlatok közül tekintet nélkül a megajánlott összeg nagyságára tetszés szerint választhasson s illetőleg azok bármelyikét elfogadhassa. Az ajánlattevők s illetve árverezők az árlejtés befejezteig kötelezettségben maradnak s bánatpénzök csak az árlejtési tárgyalás befejezte után fog elismervény ellenében visszaadtni.

13). A részletes feltételek a hivatalos órák alatt az árlejtés határnapjáig a vasgyári hivatal iktató-kiadó hivatalában tekinthetők meg.

Vajdahunyadon, 1906. évi október hó 4-én.
MAGYAR KIR. VASGYÁRI HIVATAL.